

Briselē, 2016. gada 12. maijā
(OR. en)

8833/16

DEVGEN 91
ACP 69
RELEX 380
SOC 249
WTO 130
COMER 59
FDI 8

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts
Datums: 2016. gada 12. maijs
Saņēmējs: delegācijas
lepr. dok. Nr.: 8577/16
Temats: ES un atbildīgas globālās vērtības ķēdes
- Padomes secinājumi (2016. gada 12. maijs)

1. Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par ES un atbildīgām globālām vērtības ķēdēm, ko Padome pieņēma savā 3462. sanāsmē, kas notika 2016. gada 12. maijā.

Padomes secinājumi par ES un atbildīgām globālām vērtības ķēdēm

Ievads

1. Padome atzīst, ka globālās vērtības ķēdes (GVĶ) ir kļuvušas par globālās ražošanas modeļu būtisku iezīmi. Līdz ar GVĶ sarežģītību rodas nepieciešamība pēc palielinātas un proaktīvas iesaistes ES un ārvalstīs, lai nodrošinātu GVĶ atbilstīgu pārvaldību iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes labā. Šajā sakarībā Padome atgādina, ka viens no ES mērķiem ir nodrošināt, ka iekļaujoša ekonomikas izaugsme un attīstība norit, vienlaikus ievērojot sociālo taisnīgumu, cilvēktiesības, tostarp darba pamatstandartus, un ilgtspējīgu praksi vides jomā un politikas satvarus.¹ Padome uzsver, ka šis jautājums ir it īpaši aktuāls attīstības kontekstā, jo jaunattīstības valstis bieži saskaras ar nozīmīgām problēmām saistībā ar ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi attiecībā uz visneaizsargātākajām personām.
2. Padome uzsver, cik svarīga ir Ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam, tostarp Adisabebas rīcības programma, un atgādina savus 2015. gada 26. maija secinājumus², kuros ir īpaši uzsvērta nepieciešamība sekmēt politikas saskaņotību, veicināt politikas satvarus un mobilizēt privāto sektoru. Padome arī atgādina par "Pārmaiņu programmu"³, kurā ES tirdzniecības un attīstības politika ir pievērsta vismazāk attīstītajām valstīm (VAV) un valstīm, kurām ir visvairāk vajadzību, tostarp izmantojot tirdzniecības preferences vai palīdzību tirdzniecībai.

¹ LES 3. pants.

² 9241/15.

³ 15560/10 - COM(2011) 637 final.

3. Padome atgādina savus secinājumus par Komisijas paziņojumu "Tirdzniecība visiem – Ceļā uz atbildīgāku tirdzniecības un ieguldījumu politiku" ⁴, kurā ir uzsvērts ieguldījums, ko ES tirdzniecības instrumenti var sniegt attiecībā uz ilgtspējīgu attīstību, cilvēktiesībām un labu pārvaldību. Padome pauž gandarījumu par Komisijas dienestu darba dokumentu ⁵, kurā ziņots par to, kā ir īstenots paziņojums "Tirdzniecība, izaugsme un attīstība" ⁶, un par pasākumiem, kas veikti, ņemot vērā Padomes secinājumus "ES pieeja tirdzniecības, izaugsmes un attīstības jautājumiem nākamajā desmitgadē". Padome ir gandarīta arī par ierosmēm, kas veicina, ka sadarbībā ar mūsu partneriem pastāv starptautiski pieņemti vides standarti, kā arī darba tiesības un drošība un veselības aizsardzība darbā, piemēram, Bangladešas Ilgtspējas pakts un Mjanmas Darba tiesību ierosme.
4. Padome atgādina savus secinājumus par Komisijas paziņojumu "Privātā sektora lielāka nozīme iekļaujošas un ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanā jaunattīstības valstīs" ⁷, kuros ir uzsvērtā nepieciešamība pēc korporatīvas sociālas atbildības (KSA), privātā sektora iesaistes un GVĶ atbildīgas pārvaldības, lai panāktu iekļaujošu un ilgtspējīgu ekonomisko izaugsmi, kā arī uzņēmējdarbības iespējas. Šajā sakarībā svarīga ir dabas resursu ilgtspējīga ieguve un pārvaldība.
5. Būtiskus ieguvumus var sniegt mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu (MMVU) iesaiste globālās vērtības ķēdēs. Starptautiskiem uzņēmumiem varētu būt konstruktīva loma partnerībās ar MMVU, atvieglojot zināšanu, prasmju un tehnoloģiju izplatīšanu, tostarp attiecībā uz vides un sociālo standartu īstenošanu.

⁴ 14708/15.

⁵ 6554/16 - SWD(2016) 47 final.

⁶ 5887/1/12 REV 1 - COM(2012) 22 final.

⁷ 16856/14.

6. Padome atzinīgi vērtē ES korporatīvās sociālās atbildības stratēģiju ⁸ un Komisijas un Savienības Augstās pārstāves kopīgo paziņojumu "Konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes izrakteņu atbildīga sagāde" ⁹ un ES rīcības plānu pārejai uz aprites ekonomiku ¹⁰. Padome uzsver, cik korporatīvā sociālā atbildība/atbildīga darbījumdarbība ¹¹ ir svarīga, lai stimulētu ilgtspējīgu attīstību, pienācīgas kvalitātes darbvietu izveidi un sociālo un ekonomisko rīcībspēju visiem, it īpaši sievietēm un jauniešiem, kā arī neaizsargātām kategorijām, tostarp personām ar invaliditāti.

⁸ 16606/11 - COM(2011) 681 final.

⁹ 7704/14 - JOIN(2014) 8 final.

¹⁰ COM (2015) 614 final.

¹¹ ES līdztekus lieto formulējumu "korporatīvā sociālā atbildība" / "atbildīga darbījumdarbība". 2011. gadā ES KSA stratēģijā "korporatīvā sociālā atbildība" ir definēta kā "uzņēmumu atbildība par savu ietekmi uz sabiedrību" un ir uzsvērts, ka, "lai pilnībā īstenotu savu korporatīvo sociālo atbildību, uzņēmumos būtu jābūt ieviestam procesam, lai uzņēmuma darbībā un pamatstratēģijā integrētu sociālos, vides, ētiskos, cilvēktiesību jautājumus un patērētājiem svarīgus jautājumus, cieši sadarbojoties ar ieinteresētajām personām."

7. Padome uzsver, cik nozīmīgas ir iekļaujošas un ilgtspējīgas pieejas, par kurām panākta vienošanās programmas 2030. gadam ilgtspējīgas attīstības mērķos, it īpaši attiecībā uz ilgtspējīgu ražošanu, ilgtspējīgu patēriņu un pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, un pauž gandarījumu par pastiprināto starptautisko sadarbību atbildīgas darbības jomā. Padome atzīst, cik nozīmīgu darbu ir paveikusi ES un tās dalībvalstis, veicinot, ka tiek īstenotas un pārraudzītas ANO konvencijas par klimata pārmaiņām un bioloģisko daudzveidību, kā arī starptautiski atzītas pamatnostādnes un principi. To vidū ir Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem, kā arī ESAO Pienācīgas pārbaudes pamatnostādnes attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartajām un augsta riska teritorijām, ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām un Pasaules pārtikas nodrošinājuma komitejas Atbildīgas investēšanas lauksaimniecībā un pārtikas sistēmās principi. Padome pauž gandarījumu par darbu, ko šajā jomā veic Starptautiskā Darba organizācija (SDO), un cer uz aktīvu kolektīvu iesaisti diskusijās par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību globālajās piegādes ķēdēs ¹² 105. Starptautiskajā Darba konferencē 2016. gada jūnijā. Padome pilnīgi atbalsta G7 līderu 2015. gada samita deklarāciju, kurā ir atzīta valdību un uzņēmēju kopīgā atbildība veicināt atbildīgas piegādes ķēdes un kopīgi attīstīt izpratni par pienācīgu pārbaudi. Padome arī atbalsta G20 līderu apliecinājumu, cik svarīgi ir veicināt drošākas un veselībai labākas darba vietas, tostarp saistībā ar ilgtspējīgām globālām piegādes ķēdēm (2015. gada Antaljas samits). Padome atgādina, ka ES un tās dalībvalstis turpinās veicināt pārredzamu, uz sadarbību balstītu un godīgu starptautisko nodokļu vidi saskaņā ar labas pārvaldības principiem. Būtu jāuzlabo finanšu pārredzamība, tostarp par šo jautājumu varētu iekļaut attiecīgu apmaiņu starp atbilstīgajām iestādēm.

¹² "Piegādes ķēdes" un "vērtības ķēdes" ir līdzīgi termini, kas attiecas uz visu ražošanas ķēdi, no izejvielu apstrādes līdz galalietotājiem paredzētām precēm. Atkarībā no konteksta, terminu "piegādes ķēde" var lietot, lai īpaši norādītu procesu saistībā ar visām pusēm, kas iesaistītas preces ražošanā un izplatīšanā, savukārt terminu "vērtības ķēde" – lai norādītu tādu savstarpēju darbību kopumu, ar kurām uzņēmums pievieno precei vērtību. Tomēr šeit tie tiek lietoti līdztekus.

8. Padome uzsver – tā kā ES un tās dalībvalstis kopā ir pasaules lielākais tirgus un galvenais palīdzības tirdzniecībai sniedzējs, turklāt vairāk nekā trešdaļa no ES kopējās oficiālās attīstības palīdzības (OAP) tiek sniegta ar tirdzniecību saistītu vajadzību atbalstam, – tās ar šo pozīciju var ietekmēt, ka GVĶ kļūst ilgtspējīgākas un iekļaujošākas, it īpaši tirgos, kuros iztiku sev nodrošina visnabadzīgākie.

Pastiprināt mūsu kopīgos centienus

9. Padome mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt nodrošināt, ka politika palīdz atbalstīt ilgtspēju globālajās vērtības ķēdēs un veicināt KSA principus, it īpaši šos principus ievērojot ES politikas instrumentu izstrādē un izmantojot ES finansētus projektus. Padome turklāt mudina Komisiju uzlabot pienācīgas pārbaudes īstenošanu un veicināt dialogu un sadarbību starp visām attiecīgām publiskām un privātām ieinteresētajām personām, lai globālā mērogā panāktu vienlīdzīgus konkurences apstākļus un īstenotu politikas pasākumus, kuru mērķis ir veicināt, piemēram, cilvēktiesību pienācīgu pārbaudi uzņēmumu līmenī. Atbildīga darbījumbārbības veikšana pati par sevi var rezultātā radīt konkurences priekšrocību. Padome atkārtoti apstiprina, cik svarīgi ir turpināt atbalstu valsts regulatīvo sistēmu stiprināšanai ilgtspējīgu un iekļaujošu tirgu labā.
10. Padome ir gandarīta par to, ka visos ES tirdzniecības nolīgumos tiek sistemātiski iekļauti noteikumi par tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību (TIA), kas ietver pušu apņemšanos ievērot darba pamatstandartus un citas SDO konvencijas, kā arī svarīgus starptautiskus vides nolīgumus. TIA noteikumi veicina attiecīgas starptautiski saskaņotas vadlīnijas un principus attiecībā uz KSA. Padome aicina Komisiju sniegt informāciju par regulāriem atjauninājumiem un turpmākiem pasākumiem saistībā ar TIA noteikumu īstenošanu, lietderīgi izmantojot spēkā esošos ziņošanas un pārraudzības instrumentus.

11. Padome mudina Komisiju un dalībvalstis turpināt darbu attiecībā uz politikas saskaņotību attīstībai, kā paredzēts LESD 208. pantā, iekšējās un ārējās politikas jomās. Ir jāmeklē sinerģijas starp sadarbību attīstības jomā, vides politiku un tirdzniecības instrumentiem, it īpaši, lai izmantotu visu to apvienoto potenciālu un lai veicinātu īstenošanu un progresu attiecībā uz TIA nodaļām un citiem noteikumiem, kas skar ilgtspējīgu attīstību, lai tādējādi maksimāli palielinātu to ietekmi uz attīstību. Tas ietver spēju veidošanu, politisko dialogu un pilsoniskās sabiedrības, sociālo partneru un citu ieinteresēto personu iesaistīšanos. Padome gaida nākamo kopīgā ES atbalsta tirdzniecības stratēģijai pārskatīšanu, lai uzlabotu sinerģijas tirdzniecības un attīstības jomā, it īpaši, lai sasniegtu attiecīgos ilgtspējīgas attīstības mērķus.
12. Padome atbalsta centienus, kas veikti, lai veicinātu atbildīgas piegādes ķēdes, izmantojot tādas ierosmes kā ES apģērbu ražošanas ierosme un ierosmes lauksaimniecības nozarē, piemēram, meža tiesību aktu ieviešanas, pārvaldības un tirdzniecības rīcības plāns (*FLEGT*), Amsterdamas deklarācijas par atmežošanu un par ilgtspējīgu palmu eļļas piegādi, kā arī citās nozarēs. Padome stingri mudina Komisiju un dalībvalstis dalīties paraugpraksē, tostarp veicinot jaunas un inovatīvas pieejas, un izvērst šādas ierosmes un paātrināt to izplatīšanu. Lietderīgi instrumenti šajā sakarībā ir publiskā un privātā partnerība attiecībā uz izrakteņu atbildīgu iegādi un citas ierosmes saistībā ar izrakteņu atbildīgu iegādi konfliktu skartās un augsta riska teritorijās.
13. Padome atbalsta daudzpusēju ieinteresēto personu pieejas ES un partnervalstīs visos līmeņos. Tās var ietvert starptautiskas organizācijas, pilsonisko sabiedrību un sociālos partnerus, privāto sektoru un valdības, kā arī citas valsts iestādes, attiecīgā gadījumā un ar ES delegāciju atbalstu, kurām ir svarīga nozīme, lai veicinātu KSA globālajās vērtības ķēdēs. Vērtīgi instrumenti šajā ziņā ir transnacionāli uzņēmumu nolīgumi, piemēram, globāli pamatnolīgumi, kas ietver piegādātājus. Padome aicina Komisiju turpināt atbalstīt rīcības ar mērķi uzlabot privātā sektora iesaisti attīstībā un atbildīgā darījumdarbībā.

14. Padome uzsver nepieciešamību turpināt paust atbalstu tam, ka tiek ievēroti starptautiski saskaņoti principi, vadlīnijas un ierosmes attiecībā uz korporatīvu sociālo atbildību / atbildīgu darījumdarbību, piemēram, ANO Vadošie principi uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām, ANO Globālais līgums, SDO Trīspusējā deklarācija par principiem attiecībā uz daudznacionāliem uzņēmumiem un sociālo politiku un ESAO Pamatnostādnes daudznacionāliem uzņēmumiem, tostarp dalībvalstīs, kas nav ESAO, arī sniedzot ieguldījumu korupcijas apkarošanas centienos, radot atvērtāku un pārredzamāku uzņēmējdarbības vidi. Būtu jāveicina ilgtspējīgs publiskais iepirkums. Īpaša uzmanība būtu jāvelta dzimumu līdztiesībai un tam, ka tiek nodrošināta sieviešu pilnīga, līdztiesīga un efektīva iesaiste visos lēmumu pieņemšanas līmeņos saskaņā ar Dzimumu līdztiesības rīcības plānu 2016.–2020. gadam.
15. Padome mudina Komisiju, EĀDD un ES dalībvalstis pastiprināt darbu attiecībā uz atbildīgu darījumdarbību. Tas *inter alia* ietvertu dalībvalstu valsts rīcības plānus attiecībā uz korporatīvu sociālo atbildību / atbildīgu darījumdarbību un attiecībā uz darījumdarbību un cilvēktiesībām, un to, ka Komisija 2016. gadā sāk jaunu ES Atbildīgas darījumdarbības rīcības plānu. Šajos rīcības plānos būtu jānorāda konkrētas rīcības, lai risinātu pašreizējās un nākotnes problēmas sociālajā, vides un pārvaldības jomā, un prioritātes, lai īstenotu ANO Vadošos principus uzņēmējdarbībai un cilvēktiesībām.